

ՄԹԵՐՄԱՆ ԿՈՄԻՏԵՑԻ Հ.Ս.Խ.Հ. ԼԻԱԶՈՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հ Ր Ա Հ Ա Ն Գ

1933 թ. ՀԱՅԱՍՏԹԵՐՄԱՆ
ՈՐԵՆՔԻ ԿԻՐԱՐԿՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

38

Խ-11

ՅԵՐԵՎԱՆ—1933

38

M-11

wr

**ԿՈՆՏԵՆՏՆԻԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՅԵՎ ՄԵՆԱՏՆՏԵՍՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ
ՊԵՏՈՒԹՅԱՆԸ ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԿԵՐՊՈՎ ՀԱՅԱՀԱՏԻԿ
ՀԱՆՁՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԻ ՅԵՎ
ՀԿ(Բ)Կ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵՅԻ ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ**

Հացաբույսերի բերքատվությունը բարձրացնելու և ցանքերի տարածությունն ել ավելի բնդարձակելու նպատակով, կոլտնտեսությունների և անհատական տնտեսությունների կողմից պետությունը հացահատիկ հանձնելու (վաճառելու) հաստատուն պարտավորությունները ժամանակին վերջնելու համար ԽՍՀՄ-ի Ժողկոմխորհի և Համ Կ (բ) Կ-ի Կենտկոմի 1933 թ. հունվարի 19-ի «Կոլտնտեսությունների և անհատական տնտեսությունների կողմից պետությանը պարտավոր կերպով հացահատիկ հանձնելու վերաբերյալ» վորոշման հիման վրա (ԽՍՀՄ-ի Որենքների Ժողովածու, № 4, հոդվ. 25), ՀՍԽՀ Ժողկոմխորհի և ՀԿ (բ) Կ Կենտկոմը վորոշում են՝

1. Չեղյալ համարել հացահատիկային մշակույթների միջերման դուրսբյալն ունեցող պայմանագրական (կոնտրակտացիոն) սխառեմը և կոլտնտեսությունների ու անհատական տնտեսությունների համար սահմանել պետությունը սահմանված պետական գներով հացահատիկ հանձնելու հաստատուն, հարկի ու ռենցող պարտավորություններ:

2. Հաստատել հետևյալ միջին շրջանային նորմաները, վորով կոլտնտեսությունները պետք և հացահատիկ հանձնեն պետությանը 1933 թվականի բերքից, յեղնելով գարնանացանի հացահատիկային մշակույթների համար սահմանված պլանի յուրաքանչյուր հեկտարից և փաստորեն ցանված աշնանացան մշակույթների յուրաքանչյուր հեկտարից (կիլոգրամներով):

	ՄՅԳ-ների սպասարկած կոլանտեսու- թյունները	ՄՅԳ-ների կողմից չըս- պասարկվող կոլանտեսու- թյունները
Վաղ-պատ	50	75
Վեդի	40	60
Ղամաբլու	40	60
Ղուրդուղուլի	40	60
Ախտա	45	70
Լենինական	45	70
Ստեփանավ.	30	45
Աբարան	—	75
Աղբաբա	—	40
Ալլանվերդի	—	35
Արթիկ	—	75
Աշտարակ	—	70
Բառաբ-դեղ.	—	70
Գորիս	—	65
Դիլիջան	—	40
Իջևան	—	35
Ղարաքիլիսա	—	40
Ղափան	—	35
Քելիջքենդ	—	55
Կոտայք	—	75
Մարտունի	—	50
Ն. Բայազետ	—	80
Փաղաւու.	—	60
Սիսիան	—	60
Թալին	—	55
Շամշադին	—	45

3. Հանձնարարել ՀՍՄՀ Ժողկոմխորհին կից Մթերման կոմի-տեյի Լիազորին՝ հատուկ հրահանգով սահմանել դարի և այլ հա-յաճատիկներ հանձնելու կարգն ու նորմաները:

4. Յորեն հանձնելու համար սահմանվում են սույն վորոշման 2-րդ կետում մատնանշված նորմաներին հավասար նորմաներ:

5. Քելիջքենդի և Աշտարակի շրջանների համար սահմանել հանձնելու յերկու նորմա:

Աշտարակի առաջին յենթաշրջան՝ 50, յերկրորդ յենթաշրջան՝ 80, Քելիջքենդի առաջին յենթաշրջան՝ 40, յերկրորդ յենթաշրջա-նան՝ 70:

Ծանոթություն. — Հանձնելու վերահիշյալ յերկու նորմա-ները պետք է կիրառվեն այնպիսի հաշվով, վոր ամբողջ շրջա-

նում միջին հաշվով ստացվի սույն վորոշման 2-րդ կետում մատնանշված նորման:

6. Վորոշման 2, 3, 4, 5 կետերում նախատեսված շրջանային նորմաները սրարտադիր են տվյալ շրջանի բոլոր կոլանտեսություն-ների համար և չեն կարող վիճվորության յենթարկվել:

7. Հացահատիկի այն քանակը, վորը պետք է հանձնել յուրա-քանչյուր կոլանտեսություն պետությանը, վորոշում են շրջագործ-կոմիտեները՝ ճիշտ սույն վորոշման 2-րդ, 3-րդ, 4-րդ և 5-րդ հոդ-վածների հիման վրա:

8. Սահմանել հետևյալ որացուցային ժամկետները, վորոնց համաձայն կոլանտեսությունները պետք է կատարեն պետությանը հացահատիկ հանձնելու իրենց պարտավորությունները, հաշվելով սույն վորոշման 2-րդ կետում սահմանված հետարային նորմա-ների տոկոսներով:

	հովիտ	տգլա	սեղա	հովա
Վաղ-պատ	50	50	—	—
Վեդի	40	60	—	—
Ղամաբլու	50	50	—	—
Ղուրդուղուլի	50	50	—	—
Ախտա	—	30	50	20
Լենինական	—	30	60	10
Ստեփանավ.	—	40	50	10
Աբարան	—	10	40	50
Աղբաբա	—	20	50	30
Ալլանվերդի	20	60	20	—
Արթիկ	—	25	60	15
Աշտարակ	30	50	20	—
Բառաբդեղ.	—	10	40	50
Գորիս	—	40	50	10
Դիլիջան	10	40	40	10
Իջևան	30	70	—	—
Ղարաքիլիսա	—	40	50	10
Ղափան	30	70	—	—
Քելիջքենդ	10	40	50	—
Կոտայք	20	50	30	—
Մարտունի	—	25	50	25
Ն. Բայազետ	—	25	50	25
Փաղաւու.	—	25	50	20
Սիսիան	—	20	50	30
Թալին	—	25	50	25
Շամշադին	20	50	30	—

9. Սույն վորոշմամբ սահմանված կարգը, վորով վորոշվում է կոլտնտեսությունների կողմից պետությանը հացահատիկ հանձնելու չափը, չի տարածվում անհատական տնտեսությունների վրա: Վերջիններիս համար սահմանվում է հետևյալ կարգը.—

Գյուղխորհուրդները յուրաքանչյուր անհատական տնտեսության համար վորոշում են պետությանը հացահատիկ հանձնելու հաստատուն պարտավորություններ, յեղնելով վաստորեն ցանված աշխանացան հացահատիկային մշակույթների տարածությունից և քարնանացան հացահատիկային մշակույթների ցանքի հաստատուն պլանից, վորը սահմանել են գյուղխորհուրդները յուրաքանչյուր անհատական տնտեսության համար, ինչպես և յեղնելով այն հանդամանքից, վոր անհատական տնտեսությունները յուրաքանչյուր հեկտարից հանձնեն 5—10 տոկոս ափսի, քան տվյալ չրջանի կոլտնտեսությունների համար սահմանված նորման:

10. Անհատական տնտեսությունների կողմից հացահատիկ հանձնելու համար սահմանված տարեկան պլանների կատարման վերջին ժամկետը սահմանել հոկտեմբերի 1-ը, ընդ վորում հանձնելու ամսական պլանները սահմանում են չրջգործկոմները՝ համապատասխան կոլտնտեսությունների համար ընդունված աղյուսակի:

11. Պարտավորեցնել չրջանային գործկոմներին՝ նրանց նախագահների անձնական պատասխանատվությամբ, ս. թ. ապրիլի 1-ից վոչ ուշ, հանձնել յուրաքանչյուր կոլտնտեսությանը հացահատիկ հանձնելու նրա պարտավորություններն՝ ըստ մշակույթների, մատնացույց անելով այդ պարտավորությունները կատարելու ժամկետները:

Մինչև նույն ժամկետը յուրաքանչյուր անհատական տնտեսությանը հանձնել պետությանը հացահատիկ հանձնելու նրա պարտավորությունները, մատնացույց անելով հանձնելու չափն՝ ըստ առանձին մշակույթների, ինչպես և հացահատիկ հանձնելու ժամկետները:

12. Պետությանը հացահատիկ հանձնելիս, կոլտնտեսություններին և անհատական տնտեսություններին թույլատրվում է մի մշակույթը փոխարինել մի այլ մշակույթով (վարսակի փոխարեն դարի և ընդհատակը, դարու փոխարեն ցորեն կամ կարճրահատ):

2ի թույլատրվում ցորենը փոխարինել վորեւե այլ մշակույթով:

13. Կոլտնտեսությունները և անհատական տնտեսությունները պարտավոր են իրենցից հասանելիք քանակությամբ հացահատիկը բերել և հանձնել Չադոստդերնոյի մթերակայաններին, իսկ մթերքը կազմակերպությունները պարտավոր են պահպանել հացահատիկ հանձնողների հետ հաշիվ տեսնելու դոյություն ունեցող պրակտիկան, հաշվի առնելով փոխադրավայրի հեռավորությունը:

14. Ի հաշիվ սույն վորոշմամբ կոլտնտեսությունների և անհատական տնտեսությունների կողմից պետությանը հացահատիկ հանձնելու վերաբերյալ սահմանված պարտավորությունների կատարման, ընդունվում է միմիայն լավորակ հացահատիկ:

Մղլած և ծլած հացահատիկը չի մտցվում կոլտնտեսությունների և անհատական տնտեսությունների պարտականությունների կատարման հաշվի մեջ: Այլ բույսերի սերմերով խառնած և խոնավ հացահատիկը մտցվում է պարտավորությունների կատարման հաշվի մեջ, համապատասխան դեղձ անելով կեղտոտության և խոնավության համար:

Պարտավորեցնել մթերակայանների վարիչներին՝ դատական պատասխանատվության կանչել այն անձանց, վորոնք փորձ կանեն հանձնելու պետությանը վատորակ կամ փչացած հացահատիկ:

15. Գյուղական ուսուցիչներին, ագրոնոմներին և բուժաշխատողներին պետական հաստատուն զներով հացահատիկ մատակարարելու համար առաջարկել չրջգործկոմներին՝ կոլտնտեսությունների և անհատական տնտեսությունների կողմից պետությանը հացահատիկ հանձնելու վերաբերյալ սույն վորոշմամբ սահմանված պարտավորությունների վրա սահմանել պարտադիր համբերումներ հանձնելիք հացահատիկի քանակի 2 տոկոսի չափով:

Ի հաշիվ այդ հավելումների հացահատիկը կոլտնտեսությունների և անհատական տնտեսությունների կողմից հանձնվում է պետությանը հացահատիկ հանձնելու պարտավորությունների կատարման հետ միաժամանակ և գործադրվում է չրջգործկոմների կողմից Ժողկոմխորհին կից Մթերման Կոմիտեյի հասույն հրահանգի հիման վրա:

16. Պետությանը հացահատիկ հանձնելու համար սույն վորոշմամբ սահմանված պարտավորությունների կատարումը հանդիսանում է յուրաքանչյուր կոլտնտեսության և անհատական տնտեսության առաջնահերթ խնդիրը և պետք է կատարվի առաջին կարգի:

Հացի կոլտնտեսական առևտուրը թույլատրվելու յե հացա-
մթերման սույն վորոշման հիման վրա սահմանված պլանն սո-
րող հանրապետութեան մէջ կատարվելուց և՛ հացամթերումների
պլանի կատարումից հետո՝ սերմֆոնդերը լրիվ հավաքելուց
հետո :

17. Այն կոլտնտեսութեանները, վորոնք չեն կատարի հացա-
հատիկ հանձնելու իրենց պարտավորութեանները սույն վորոշ-
մամբ սահմանված որացուցային ժամկետներում, գյուղխոր-
հուրդների միջոցով յենթարկվում են փողային տուգանքի՝ պար-
տավորութեան չկատարված մասի չուկայական արժեքի չափով և,
բացի դրանից, այդ կոլտնտեսութեաններին պահանջ է ներկայաց-
վում անվիճելի կարգով ժամկետից առաջ կատարելու իրենց սո-
րող տարվա պարտավորութեանները :

Այն անհատական տնտեսութեանները, վորոնք չեն կատարի
պետութեանը հացահատիկ հանձնելու իրենց պարտավորութեան-
ները, սույն վորոշմամբ սահմանված ժամկետներին, դատական
պատասխանատվութեան են կանչվում ՀՍԽՀ Քրեակ. Որենսդրելի
86-րդ հոդվածի համաձայն :

18. Իշխանութեան տեղական որդաններին և մթերող որդաննե-
րին անպայման արդելվում է թույլ տալ հանդիպական պլաններ
և կոլտնտեսութեանների ու անհատական տնտեսութեանների վրա
դնել հացահատիկ հանձնելու աշխիսի պարտավորութեաններ,
վորոնք գերազանցեն սույն որենքով սահմանված հեկտարային
նորմաները : Պետութեանը հացահատիկ հանձնելու պարտավորու-
թեանները կատարելուց հետո մնացած սորող հացահատիկը
մնում է կոլտնտեսութեանների, կոլտնտեսականների և մենատն-
տեսների իրենց լիակատար տնօրինութեանը :

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՍԽՀ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍՍԱՐՆԵՐԻ
ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԱԽԱԳԱՀ՝ Ա. ՏԵՐ-ԳԱՐԻԵԼՅԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ Կ(Բ)Կ ԿԵՆՏԿՈՄԻ
ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ՝ Ա. ԽԱՆՁՅԱՆ

25 մարտի 1933 թ.

ՎՈՐՈՇՈՒՄ

Հ. Ա. Խ. Հ. ԺՈՂԿՈՄՍԻՈՐՀԻ

1933 թ. մարտի 26-ի

Կոլտնտեսականներին և մենատնտեսների կողմից պետութեանը
պարտադիր կերպով հացահատիկ հանձնելու վերաբերյալ հրա-
հանգի հաստատումը

1. Հաստատել Մթերման Կոմիտեյի Հայաստանի լիազորի
կողմից մշակված հրահանգը 1933 թ. «Կոլտնտեսութեանների և
մենատնտեսների կողմից պետութեանը պարտադիր կերպով հա-
ցահատիկ հանձնելու» առթիվ :

(Կցվում է) .

Ժողկոմխորհի նախագահ՝ Ա. ՏԵՐ-ԳԱՐԻԵԼՅԱՆ
Ժողկոմխորհի գործերի կառավարիչ՝ Ա. ԹՈՔՄԱՋՅԱՆ

ՀՐԱՀԱՆԳ

ԽՍՀՄ ԺՈՂԿՈՄՍԻՈՐՀԻՆ ԿԻՑ ՄԹԵՐՄԱՆ ԿՈՄԻՏԵՅԻ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԼԻԱԶՈՐԻ

«Կոլտնտեսութեանների և մենատնտեսների կողմից պետութեանը
պարտադիր կերպով հացահատիկ հանձնելու վերաբերյալ»

1. ԿՈՒՏԵՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԶԱՓԸ ՎՈՐՈՇԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ .

Յուրաքանչյուր առանձին կոլտնտեսութեան համար, Պետու-
թեանը պարտադիր կերպով հացահատիկ հանձնելու պարտա-
վորութեան չափը շրջաններում, հաստատվում է շրջագործի նա-
խագահութեանը «Մթերման» Կոմիտեյի շրջանային լիազորի ա-
ռաջադրութեամբ :

2. Պարտավորութեան չափը «Մթերումների» Կոմիտեյի շրջ-
լիազորը հաշվում է ՀՍԽՀ Ժողկոմխորհի կողմից հրապարակ-
ված նորմաներով առանձին՝ այն կոլտնտեսութեանների համար,
վորոնք սպասարկվում են ՄՏԿ-ի կողմից և այն կոլտնտեսու-
թեանների, վորոնք չեն սպասարկվում :

3. ՄՏԿ-ի կողմից սպասարկվող կոլտնտեսությունների համար սահմանված նորմաներով պարտավորությունների չափը հաշվվում է այն կոլտնտեսությունների նկատմամբ միայն, վորոնք սպասարկման վերաբերյալ (վարի, ցանքի, հունձի, կարման և այլն) պայմանագիր են կնքել ՄՏԿ-ի հետ:

ՄՏԿ-ի և կոլտնտեսության միջև յեղած պայմանագրերը չեղյալ հայտարարվելու դեպքում «Մթերումների Կոմիտեյի» շրջանային լիազորված պարտավոր և տվյալ կոլտնտեսության համար պետությունը հացահատիկ հանձնելու պարտավորության չափը վերահաշվել ՄՏԿ-ով չսպասարկվող կոլտնտեսությունների համար սահմանված նորմաների:

4. Յուրաքանչյուր կոլտնտեսության համար պարտավորության չափը պետք է հաշվել ըստ բոլոր հացահատիկային մշակույթների՝ ընդհանուր առմամբ և առանձնապես՝ ըստ ցորենի և դարու:

5. Յուրաքանչյուր կոլտնտեսության պարտավորության չափը պետք է վորոշել, յեղնելով 1932 թ. աշնանը կատարված փաստացի հացահատիկային մշակույթների կատարված ցանքսից չորջրործկումի կողմից: Կոլտնտեսության համար 1933 թ. դարնան վերաբերմամբ սահմանված հացահատիկային մշակույթների (ցորենի, դարու, վարսակի, կարմրացորենի) ցանքսերի պլանից:

Ծանոթություն.— Կերտնտեսների, բրնձի, բանջարաբուստանային, տեխնիկական, ձեթային և այլ կուլտուրաները պետությունը պարտադիր կերպով հացահատիկ հանձնելու պարտավորության չափը վորոշելու հաշվի չի առնվում:

6. Կոլտնտեսության կողմից 1932 թ. աշնանը վառատրեն կատարված հացահատիկային մշակույթների տարածության և չորջրործկումի կողմից 1933 թ. դարնանացանի համար սահմանված հացահատիկային մշակույթների ցանքսի պլանը, ինչպես նաև ՀՍՍՀ Ժողկոմխորհի վորոշմամբ հրապարակված հացահատիկի մեկ հեկտարից հանձնելիք չըջանային նորմայից յեղնելով Մթերումների Կոմիտեյի չըջանային լիազորված և ընդհանուր առմամբ բոլոր հացահատիկային կուլտուրաների և առանձին ցորենի ու դարու:

Ծանոթություն.— 1. Ցորենի հանձնման չափը վորոշվում է յեղնելով ցորենի ցանքսի ամբողջ տարածությունից և

ժեղի կողմից սահմանված նորմաներից, վորպիսին վոր մի դեպքում պակասեցման յեղնելու չէ:

2. Գարու հանձնման չափը վորոշվում է՝ յեղնելով նույնպես այդ նորմայից, միայն հաշվելով մնացած բոլոր հացահատիկային ցանքսերի տարածությունը (դարի, վարսակ, կարմրացորեն, յեղիպտացորեն, կորեկ, հաճար և այլն):

7. Կոլտնտեսության համար սահմանված հացահատիկ հանձնելու առաջադրանքի չափը, միաժամանակ հայտնվում է այն դյուղխորհրդին, վորի տերիտորիայի վրա գտնվում է տվյալ կոլտնտեսությունը և Ջազոտդերնոյի այն մթերման կայանին, վորին ամրացվում է այդ կոլտնտեսությունը՝ հացահատիկ հանձնելու համար:

2. ՄԵՆԱՏՆՏԵՍՆԵՐԻ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ԶԱՓԸ ՎՈՐՈՇԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

8. Մենատնտեսների՝ պետությունը հացահատիկ հանձնելու պարտավորության չափը վորոշելու համար չըջրործկումի նախադասությունը սահմանում է այդ տնտեսությունների համար ըստ յուրաքանչյուր դյուղխորհրդի հացահատիկի հանձնման նորման մեկ հեկտարից, այն հաշվով, վոր դյուղխորհրդի այդ նորման 5—10 տոկ. ավելի բարձր լինի, քան տվյալ չըջանի ՄՏԿ-ի կողմից չսպասարկվող կոլտնտեսների նորման և:

9. Մենատնտեսությունների կողմից պետությունը հացահատիկ հանձնելու պարտավորության չափը վորոշելու համար դյուղխորհրդները վոր ուշ, քան մինչև ապրիլի 1-ը, կազմում են իրենց դործունեյությունից սահմաններում գտնվող մենատնտեսությունների ցուցակը, ցույց տալով՝

ա) Մենատնտեսության գլխավոր անձի ազգանունն, անունը և հայրանունը:

բ) Յուրաքանչյուր մենատնտեսության կողմից 1932 թ. աշնանը կատարված հացահատիկային մշակույթի ցանքի տարածությունը՝ ըստ կուլտուրաների:

գ) Գյուղխորհրդի կողմից յուրաքանչյուր մենատնտեսության համար վորոշված հացահատիկային մշակույթների 1933 թ. վի դարնանը կատարելիք ցանքսի պլանն՝ ըստ կուլտուրաների:

Պետությունը պարտադիր կերպով հացահատիկ հանձնող մենատնտեսությունների ցուցակի մեջ մտցվում են՝ բոլոր այն տնտեսությունները, վորոնք աշնան ցանք ունեն և վորոնց հացահատիկ

տիկային դարնան մշակութիւնների ցանքի պլանն և առաջադրված, ինչպես և այն տնտեսութիւնները, վորոնք միմիայն աշնան ցանք ունեն և վորոնց հացահատիկային դարնան մշակութիւնների ցանքի պլանն չի տրված կամ ընդհանրապէս աշնան ցանք չունեն, բայց հացահատիկային դարնան մշակութիւնների ցանքի պլանն են ստուգել:

10. Կուլակային ունեւոր տնտեսութիւնների համար կազմվում և առանձին ցուցակ:

Այդ տնտեսութիւնների նկատմամբ մեկ հեկտարից հանձնման նորման վորոշվում և մեկ ու կեսի չափով, հանձնման այն նորմայի համեմատութեամբ, վորը սահմանված և տվյալ դյուղխորհրդի սահմաններում գտնվող մենատնտեսութիւնների համար:

11. Գյուղխորհրդների կողմից կազմված մենատնտեսութիւնների ցուցակները վոչ ուշ, քան մինչև 1933 թ. ապրիլի 5-ը ներկայացվում են շրջգործկոմի քննութեանը և, շրջգործկոմի նախագահութեան կողմից հաստատվելուց հետո, ցուցակների մի օրինակը ներկայացվում և Մթերումների Կոմիտեի շրջանային լիազորին, իսկ մյուս օրինակը՝ տվյալ դյուղխորհրդի նախագահին:

12. Գյուղխորհրդի նախագահութիւնը, ցուցակները չբեջործկոմի կողմից հաստատվելուց հետո յերկու օրվա ընթացքում վորոշում և, թե վորքան պետք և յուրաքանչյուր մենատնտեսութիւն պետութեանը հացահատիկ հանձնի, ղեկավարվելով՝

ա) շրջգործկոմի նախագահութեան կողմից հաստատված ցուցակներով:

բ) յուրաքանչյուր առանձին մենատնտեսութեան ցանքի այն տարածութեամբ, վորը մատնանշված և ցուցակի մեջ (աշնան ցանքի փաստացի տարածութեան և վորոշված հացահատիկային դարնան մշակութիւնների ցանքի պլանը):

դ) Շրջգործկոմի կողմից տվյալ դյուղխորհրդի մենատնտեսների համար վորոշված մեկ հեկտարից հանձնելիք նորմայով:

Մենատնտեսութիւնների՝ պետութեանը հացահատիկ հանձնելու պարտավորութեան չափը դյուղխորհրդը վորոշում և ինչպես ընդհանուր առմամբ, բոլոր հացահատիկային կուլտուրաների, նույնպես և առանձին՝ ցորենի և դարու համար:

Մանրութիւն. — Յորենի և դարու չափը վորոշելիս ղեկավարվել սույն հրահանգի 6-րդ կետի 1-ին և 2-րդ ծանոթութեամբ:

13. Գյուղխորհրդի նախագահը ղեկավարին և դատական պատահանատվութիւն և կրում մենատնտեսութիւնների ցուցակում յեղած տվյալների ճշտութեան համար (առանձին մենատնտեսութիւններ ցուցակի մեջ, չմտցնելը, ցուցակի մեջ մենատնտեսութիւնների ցանքերի տարածութեան մասին սխալ տեղեկութիւններ ցույց տալը և այլն):

3. ՊԱՐՏԱՎՈՐԱԳՐԵՐԻ ԼՐԱՑՆԵԼՈՒ ՅԵՎ ՀԱՆՁՆԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ.

14. Յուրաքանչյուր Կոլտնտեսութեան և մենատնտեսութեանը հանձնվում և դրավոր, պատշաճ ստորագրութիւններով (հոդ. 16 և 20) և կնքված պարտավորագրի՝ պետութեանը հացահատիկ հանձնելու չափի մասին:

15. Պարտավորագրերը պետք և խնամքով լրացնել, առանց վորևէ ջնջումների և բացթողումների: Պետութեանը հացահատիկ հանձնելու պարտավորութեան չափն անպայման պետք և դրել ստուերով:

16. Կոլտնտեսութեանը հանձնվող պարտավորագրերը ստորագրում են—Մթերումների Կոմիտեի շրջլիազորը և շրջգործկոմի նախագահը: Կոլտնտեսութեանը հանձնվող պարտավորագրերի մեջ պետք և նշված լինի՝

ա) կոլտնտեսութեան լրիվ անունը:

բ) այն դյուղխորհրդի անունը, վորի տերիտորիայում գրանցվում և տվյալ կոլտնտեսութիւնը:

գ) տվյալ կոլտնտեսութեան համար վորոշված հացահատիկի պարտավորութեան չափն, ինչպես բոլոր հացահատիկային մշակութիւնների, նույնպես և առանձին ցորենի և դարու:

դ) յուրաքանչյուր կոլտնտեսութեան համար ըստ ամիսների և մշակութիւնների վորոշված հացահատիկի հանձնման չափը, յիշելով հացի հանձնման տարեկան պլանի վատորման այն ժամկետներից, վորոնք վորոշված են ՀՍՖՀ Ժողկոմխորհի և Կենտկոմի կողմից:

ե) հանձնման կետը (բաղա, կայան), վորտեղ պետք և հանձնվի հացահատիկը: Լրացրած պարտավորագրերը հանձնվում և տվյալ կոլտնտեսութեան նախագահին կամ նրա տեղակալին:

17. Կոլտնտեսութեան նախագահը կամ նրա տեղակալը պարտավորագրերը ստանալու առթիվ ստորագրում և այն հաշվառման փկայականի վրա, վորը մնում և Մթերումների Կոմիտեի շրջ-

լիազորի մոտ—ցույց տալով պարտավորազրի ստացման ժամկետը:

18. Յուրաքանչյուր մենատնտեսության պարտավորազրերը գյուղխորհուրդը լրացնում է այն ցուցակների համեմատ, վորոնք հաստատված են չրջործկոմի նախագահության կողմից:

19. Գյուղխորհուրդը պարտավոր է պարտավորազրի մեջ գրել.—

ա) մենատնտեսության գլխավոր անձի ազգանունը, անունը և հայրանունը:

բ) այն բնակավայրը (գյուղ), վորտեղ տնտեսությունն է գտնվում:

գ) հացի հանձման չափը; վորը վորոշված է այդ տնտեսության համար ընդհանուր առմամբ՝ հացահատիկային մշակույթների համար և առանձին՝ ցորենի ու դարու:

դ) հանձման չափն ըստ ամիսների, ընդհանուր առմամբ հացահատիկային մշակույթների և առանձին՝ ցորենի ու դարու:

ե) պետությունը հացահատիկ հանձնելու պարտավորությունը կատարման վերջնական ժամկետը:

զ) «Զագոտգերնոյի» հանձման այն կետը (բաղա, կայան), վորտեղ պետք է հացահատիկն ընդունվի:

20. Տվյալ գյուղխորհուրդի սահմանում գտնվող մենատնտեսությունների պարտավորազրերը գյուղխորհուրդի կողմից լրացնելուց հետո, գյուղխորհուրդի նախագահը անձամբ բոլոր լրացրած պարտավորազրերը ներկայացնում է Մթերումների կոմիտեյի չրջլիազորին, վորը գյուղխորհուրդի նախագահի հետ միասին ստուգում է թե արդյո՞ք համապատասխանում է նախագահության հաստատած ցուցակներին:

Ստուգված պարտավորազրերը ստորագրվում են Մթերումների կոմիտեյի չրջլիազորի և գյուղխորհուրդի նախագահի կողմից:

21. Մթերումների կոմիտեյի չրջնապետն լիազորը հայտնում է «Զագոտգերնոյի» մթերման կետին՝ նրան ամրացված գյուղխորհուրդների ցուցակները մենատնտեսությունների հացահատիկ հանձնելու պարտավորության ընդհանուր չափը, վորը վորոշված է տվյալ գյուղխորհուրդի սահմանում գտնվող բոլոր մենատնտեսությունների համար:

22. Մթերումների կոմիտեյի չրջլիազորի կողմից պարտավորազրեր ստորագրելուց հետո վոչ ուշ, քան յերեք օրվա ընթաց-

քում, գյուղխորհուրդի նախագահն անձամբ հանձնում է պարտավորազրերը մենատնտեսության գլխավոր անձին կամ ընտանիքի այն չափահաս անդամին, վորը տվյալ պահին փոխարինում է նրան, վերցնելով նրա ստորագրությունը հաշվառման վկայագրերի վրա և նշելով հանձնման ժամկետը:

23. Հաշվառման վկայականները, հացահատիկ հանձնելու մասին՝ պարտավորազրեր ստացողների ստորագրությունների հետ միասին, գյուղխորհուրդի նախագահը վերադարձնում է Մթերումների կոմիտեյի չրջլիազորին:

24. Այն դեպքում, յերբ մենատնտեսության գլխավոր անձը կամ նրա փոխարինողը հրաժարվում է ստանալ պարտավորազրերը և ստորագրել հաշվառման վկայականի վրա, գյուղխորհուրդի նախագահն արձանագրություն է կազմում և պարտավորազրերը համարվում է հանձնված:

25. Մենատնտեսներին գյուղխորհուրդի կողմից հացահատիկ հանձնելու պարտավորազրեր տալուց 20 օրվա ընթացքում Մթերումների կոմիտեյի չրջլիազորը պարտավոր է ստուգել բոլոր գյուղխորհուրդներում թե արդյո՞ք ամբողջապես հանձնված են պարտավորազրեր յուրաքանչյուր մենատնտեսությանը:

26. Գյուղխորհուրդի նախագահը պատասխանատու չէ պարտավորազրերը ճիշտ լրացնելու, պարտավորազրի մեջ նշված հացի հանձնման չափը չրջործկոմի նախագահության կողմից հաստատված ցուցակում նշված մենատնտեսությանը հանձնելու համար:

4. ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՏԱՐՈՒՄԸ

27. Ի հաշիվ կոլտնտեսությունների և մենատնտեսությունների պետությունը հացահատիկ հանձնելու պարտավորության կատարման, ընդունվում են հետևյալ մշակույթները՝ ցորենը, գարին, վարսակը և կարմրացորենը:

Կոլտնտեսություններին և մենատնտեսություններին իրավունք է արվում մեկ մշակույթը փոխարինել մյուսով, սակայն.—

ա) ցորենը չի կարելի փոխարինել այլ մշակույթով:

բ) գարին կարող է փոխարինվել վարսակով, կարմրացորենով (հաճաք) և ցորենով:

28. Պետությունը հանձնվելիք ամբողջ ցորենը կոլտնտեսությունները և մենատնտեսությունները պետք է փոխադրեն «Զագոտգերնոյի» մթերման կետերը:

Վարդիս կանոն, պետութեան պարտադիր կերպով հանձնվող հացի բնութեամբ կատարվում է միմիայն «Ձաղտողերնոյի» պահեստներում:

Այն դեպքում, յերբ վարդիս բացառութեամբ, թույլ է տրվում ժամանակավոր (ոժանդակ) հեռավոր կետեր բացելու, այդ նույն կետերին հացահատիկ հանձնող կոլտնտեսութեաններէն և մենատնտեսութեաններէն պարտավորութեամբ և վերցվում այն մասին, վոր նրանք վորոչ ժամկետում և իրենց փոխադրական միջոցներով պետք է ժամանակավոր մթերման կայաններին հանձնելով ցորենը փոխադրեն «Ձաղտողերնոյի» պահեստները, ստանալով դրա համար նախատեսված դրամարը: Կայարանից կամ նախահանդատից վոչ ամէլի քան 30 կիլոմետր հեռավորութեան վրա գտնվող ժամանակավոր ոժանդակ կետերում (հեռավոր կետերում) — յեղած հացահատիկի գները պետք է հիմնական մերձակայարանային կամ մերձնապահանգստային կետերի մթերման գներէն ամէլի ցածր լինեն այն դումարով, վորը հալասար է հացի նախահանդիստները կամ կայարանները ստյլով փոխադրելու փաստական ծախսերին, ներառյալ և բարձման ու սրարգման արժեքը:

Կայարանից կամ նախահանդատից վոչ ամէլի, քան 30 կիլոմետր հեռավորութեան վրա գտնվող ժամանակավոր ոժանդակ կետերի համար թույլատրվում է մթերման գներ սահմանել, դուրս դալով յերկաթուղու կայարան կամ նախահանգիստ ստյլով փոխադրելու փաստական ծախսերի մի մասը միայն:

Այդ կետերի գները չպետք է նախընթաց տարում վճարված գներէն ամէլի պակաս լինեն:

29. Կոլտնտեսութեան և մենատնտեսութեան համար վորոչ-վամ պարտավորութեամբ հանձնվելիք ցորենը պետք է փոխադրվի «Ձաղտողերնոյի» այն մթերման կայանը, վորը նշված է տվյալ կոլտնտեսութեան կամ մենատնտեսութեան հանձնված պարտավորադրերի մէջ:

30 Կոլտնտեսութեանների և մենատնտեսաների կողմից պարտավորութեան հաշվին հանձնվող ցորենը, բնութեամբ և դոյութեան ունեցող պետական գներով հետեյալ բաղկաւային կոնդիցիայով (տես էջ 17):

31. Պետութեանը պարտադիր կերպով հացահատիկ հանձնելու պարտավորութեան հաշվին հացահատիկ բնութեամբ ամբողջովին հաշվի չէ առնվում միմիայն այն հացահատիկը, վորն իր

վորակով համապատասխանում է հիշված բաղկաւային կոնդիցիաներին կամ իր աղբային խառնուրդով և խոնավութեամբ չեղվում է այդ կոնդիցիաներից վոչ ամէլի, քան յերկու տոկոսով:

Պետութեան հանձնվելիք հացահատիկների բաղկաւային կոնդիցիաները 1933/34 թվ.

Ընդամենը	Գնումն է	Խաղող	Խաղող	Խաղող	Խաղող	Խաղող
Տոկոսներ	Տոկոսներ	Տոկոսներ	Տոկոսներ	Տոկոսներ	Տոկոսներ	Տոկոսներ
1	Ցորենի	715	200 է	1 0/0 ներ.	1 0/0 ներ.	
2	Ցորեն աչնան	755	»	1 » »	3 » »	
3	Ցորեն գարնան փախուկ .	755	»	1 » »	2 » »	
4	Ցորեն գարնան կոշտ .	760	»	1 » »	2 » »	
5	Վարակ	460	»	1 » »	2 » »	
6	Գարի	610	»	2 » »	2 » »	
7	Համար	—	»	2 » »	2 » »	

32. Այն դեպքում, յերբ հանձնվող հացահատիկի աղբային խառնուրդի և խոնավութեան տոկոսն ամէլի չէ, քան այն տոկոսը, վոր նախատեսված է սահմանափակիչ կոնդիցիաներով (2 տոկոս), դուրս և հանվում այդ ամբողջ պարտաւային աղբային խառնուրդի և խոնավութեան տոկոսների ամէլցուկը և պահի դիմաց չի հաշվում:

Ցորեն բնութեամբ ժամանակ դեղչ անելիս, աղբային խառնուրդը և խոնավութեանը հաշվի չէ առնվում առանձին:

Այդ գեղչը վորոչվում է ըստ յուրաքանչյուր տվյալ պարտաւային վորակի փաստական ցուցանիշների, վորոնք վորոչվում են հացահատիկի վորակի վերլուծութեամբ:

33. Պարտավորադրերի հաշվին ընդունման յենթակա չէ այն հացահատիկը, վորը 10 տոկոս ամէլի աղբատեւթյուն ունի, հացահատիկը, վորը յերկու տոկոսից ամէլի վնասակար խառնուրդ ունի, հացահատիկը, վորը 15 տոկոսից ամէլի ծխածութեան ունի և կամ այլով և ունիված է: Մթերման կայաններէ վարիչները պարտավոր են դատական պատասխանատվութեան կանչել նրանց, ովքեր փորձեր կանեն հանձնելու պետութեանը նման վորակի հացահատիկը:

Նման վատորակ հացահատիկ հանձնելու յուրաքանչյուր

86
027

դիպրոմ Մթերման կայանի փաթիշը պարտավոր է արձանագրու-
թյան կազմել, ցույց տալով այն կոլտնտեսության անունը կամ
մենատնտեսի ազգանունը, վորին պատկանում է հացահատիկի
տվյալ պարտիան և այն անձին, վորը նման հացահատիկ է բերել:
Արձանագրության մեկ օրինակը հանձնվում է դատական մար-
միններին՝ հացահատիկը փաթեցնողներին հայտարարելու և նրանց
դատական պատասխանատվության կանչելու համար:

34. Կոլտնտեսությունների և մենատնտեսությունների կող-
մից, ի հաշիվ սլարտավորության, մթերման կայանը հանձնված
հացահատիկի համար, վերջինը հաշվարկ է կատարում սահման-
ված պետական դներով, կերտելով զեղչ՝ հացահատիկը ցածր
վորակ ունենալու դեպքում:

35. Հացահատիկի վորակական դնահատումը սահմանված
է ՀՍՍՀ Ժողկոմխորհին կից, Մթերման Կոմիտեյի կողմից:

36. Կոլտնտեսությունների և մենատնտեսությունների կող-
մից հանձնվող հացահատիկի վորակի մեջ յեղած բոլոր պակա-
սությունների, այլ և մթերման կետերից հեռու դանվելու համար
արվող ընդունումը զեղչը չպիտի դերազանցի մեկ ցենտներից
(մերձ կայանների դներին համեմատ) ցորենի նկատմամբ 3 օուբլի:

Վարսակի, հաճարի և դարու նկատմամբ 2 օ. 50 կոպ.:

37. Կոլտնտեսությունների և մենատնտեսությունների կող-
մից պետությանը պարտադիր կերպով հանձնվող հացահատիկի
համար «Ձաղոտղերնոյի» կայանը հաշվարկ է կատարում հետե-
յալ կարգով՝

ա) այն կետերում, վորտեղ կան պետական բանկի դրամա-
րկրներ կամ, վորտեղ պետականի բաժանմունքը մթերման կայա-
նից վոչ ավելի, քան 20 կիլոմետր հեռավորության վրա և դանը-
վում, հաշվարկը կոլտնտեսությունների հետ կատարվում է կան-
խիկ դրամով, կամ կոլտնտեսության ցանկությամբ՝ վերջինի
պետականում ունեցած համապատասխան ընթացիկ հաշվին դո-
խանցելու միջոցով:

բ) այն կետերում, վորտեղ պետականի դրամարկներ չկան,
կամ վորտեղ Պետականի բաժանմունքը 20 կիլոմետրից ավելի հե-
ռավորության վրա և դանվում, հաշվարկը բացառապես կանխիկ
դրամով է կատարվում:

դ) հաշվարկը մենատնտեսությունների հետ կատարվում է
կանխիկ դրամով:

38. Կոլտնտեսությունների և մենատնտեսների անցյալ տա-
րիների ստացած սերմ. և պարենավարկի վերադարձումը, այլ և
կոլտնտեսությունների կողմից ՄՏԿ-ի կատարած աշխատանքի
վարձատրության դիմաց արվող հացահատիկը չի հաշվվում ի
հաշիվ պետությանը պարտադիր կերպով հացահատիկ հանձնելու
պարտավորության կատարման, այլ հաշվի է առնում վորպես
հատուկ սահմանված պլանների կատարում (սերմ և պարենավար-
կի մարումն ՄՏԿ աշխատանքի բնակավարձի կատարում և այլն):

39. Պետ. սերմ. ֆոնդի հաշվին կոլտոններին և մենատնտե-
սերին կողմից պայմանագրերով հանձնվող հացահատիկը հաշվ-
վում է ի հաշիվ սլարտադիր կերպով հացահատիկի հանձնման
պլանի կատարման:

Այդ հացահատիկը ընդունվում է «Ձաղոտղերնո»-յի կողմից,
կամ վերջինիս հանձնարարությամբ, «Սոյուզսեմենովոդ»-ի այն
կայանները, վորոնց նկատմամբ հատուկ համաձայնություն է
կնքված «Ձաղոտղերնո»-յի և «Սոյուզսեմենովոդ»-ի միջև:

Ընդունված տեսակավոր հացահատիկը «Ձաղոտղերնո» պար-
տավոր է պահելու առանձին՝ տալով առանձին հաշվառում:

40. Պետությանը պարտադիր կերպով հացահատիկ հանձնելու
պարտավորության հաշվին կոլտնտեսությունների և մենատնտե-
սությունների կողմից տեսակավոր այնպիսի հացահատիկ հանձ-
նելու դեպքում, վորի տեսակավոր մաքրությունը հաստատվում է
Հողփոշկոմատի օրդանների վիկայականներով կամ ուրիշ փաստա-
թղթերով, սովորական դներից դուրս վճարվում են հետևյալ հա-
վելումները՝

ա) դանան և աչնան ցորենի նկատմամբ 30 կոպ. ցենտներից:

բ) դարու, վարսակի և կամրացորենի նկատմամբ 20 կոպ.
ցենտներից:

Նշված հավելումները հացահատիկ հանձնողներին տրվում են
այն դեպքում, յեթե տեսակավոր հացահատիկն ունի վոչ պակաս,
քան 95 տոկ. տեսակավոր մաքրության կամ յեթե հացահատիկն
բոլոր տիպիկության յերկրորդ կատեգորիայի է պատկանում:

Այն տեսակավոր հացահատիկը, վորի համար հավելում է
արվում, չպետք է ծլած, մղած, նեխած լինի և պետք է բաղի-
նային կոնդիցիաներով նախատեսվածից ավելի խտնուրդ և
խոնավություն չունենա:

5. ԿՈՆՏԵՆՏՆԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒԹՅԱՆ ԶԵՎ ՄԵՆԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԿՈՂՄԻՑ ՊԵՏՈՒԹՅԱՆԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՁՆԵԼՈՒ
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՎԵԼՈՒՄՆԵՐԸ

41. Յուրաքանչյուր կոլտնտեսութեան և մենատնտեսի՝ պետութեանը հացահատիկ հանձնելու պարտավորադրի հետ միասին, տրվում է որևէքով սահմանված լրացուցիչ պարտավորութիւն (կՍՀՄ Ժողկոմխորհի և ՀԿ(Բ)Կ վերջին 15-րդ հոդ.)՝ գյուղական ուսուցիչներին, գյուղատնտեսներին և բուծ. աշխատողներին մատակարարելու համար:

Այդ պարտավորութեամբ հանձնվելիք հացահատիկի քանակը պետք է լինի վոչ ավել, քան յերկու տոկոս հիմնական պարտավորադրի համեմատութեամբ:

42. Լրացուցիչ այդ պարտավորութիւնը պետք է կատարել ցորենով:

Նույն ժամկետներում, ինչ ժամկետներում վոր կատարվում է պետութեանը հացահատիկ հանձնելու հիմնական պարտավորութիւնը:

43. Ի հաշիվ այդ համալրումների կատարման՝ հանձնվող հացահատիկն ընդունվում է նույն պայմաններով, ինչ պայմաններով ընդունվում է ցորենը հիմնական պարտավորութիւններով (կոնդիցիան, գները, հանձնման կայանների պահպանումը և այլն):

44. Մթերման կայաններն ուսուցիչներին, գյուղատնտեսներին և բուծաշխատողներին հացահատիկ մատակարարելու պարտավորութիւնը կատարողներին տալիս են հատուկ անդորրագրեր, իսկ № 6 ձևով ամփոփումների մեջ այդ պարտավորութեամբ ստացված ցորենը հաշիվի յե առնվում հատուկ սուբյակում:

6. ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱՏԱՐՄԱՆ
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ

45. Հիմնվելով կոլտնտեսութիւնների հացահատիկ հանձնելու պարտավորութիւնների կատարման ամսական ստուգումների վրա, մթերումների կոմիտեի շրջիադրը կարգադրում է գյուղխորհուրդներին, վորպետի նրանք գանձեն դրամով իրենց պարտավորութիւնները՝ ժամկետին չկատարած կոլտնտեսութիւններին, պարտավորութեան տվյալ ժամկետում չկատարված մասի չուկայական արժեքի չափով, ցույց տալով յուրաքանչյուր կոլտնտեսութիւնից պահանջվող գումարը և բացի այդ, անվիճելի

կարգով, ինչն էլ ժամկետը լրանալու պահից հետո տրվում է տարեկան ամբողջ պարտավորութեան չկատարված մասը:

46. Մենատնտեսների պարտավորութիւնների կատարման հնգօրյա ստուգման հիման վրա մթերումների կոմիտեի շրջանառին լիազորը ներկայացնում է շրջործկոմի նախագահութեանը այն մենատնտեսների ցուցակը, վորոնք ժամանակին չեն կատարել իրենց պարտավորութիւնները՝ նրանց ՀՍՀ Բ. Որենագրքի 86-րդ հոդվածով քրեական պատասխանատվութեան յենթարկելու համար. քրեական պատասխանատվութեան յենթարկվող մենատնտեսութիւնների ցուցակը հաստատվում է շրջործկոմի նախագահութեան կողմից:

47. Մթերումների կոմիտեի շրջիադրն անձնապես պարտավոր է բոլոր միջոցները ձեռք առնել, վորպետի պարտավորութիւնները ժամանակին չկատարող կոլտնտեսութիւններին և մենատնտեսներին ժամանակից չուտ և լրիվ գանձվի ամբողջ տարեկան պլանի չկատարված մասն ու բոլոր անհրաժեշտ նյութերը ներկայացնի դատական մարմիններին՝ շտապ կարգով պատասխանատվութեան կանչելու այն մենատնտեսներին, վորոնք սարքատնատվութեան կանչելու պետութեանը հացահատիկ հանձնելու պարտավորութեան կատարումը:

7. ՊԵՏՈՒԹՅԱՆԸ ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԿԵՐՊՈՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՁՆԵԼՈՒ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆՎԱԾ ԶԱՓԻ
ԲՈՂՈՔԱՐԿՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

48. Կոլտնտեսութիւնները կարող են իրենց համար սահմանված՝ պետութեանը պարտադիր կերպով հացահատիկ հանձնելու պարտավորութեան չափը, մթերումների կոմիտեների շրջիադրի միջոցով բողոքարկել մթերումների կոմիտեի Հանրապետական լիազորին:

Վերջինս պարտավոր է կոլտնտեսութեան այդ գանդատը քննել և վճիռ կայացնել գանդատը ստանալուց 5 օրվա ընթացքում և վճռի մասին հայտնել գանդատավոր կոլտնտեսութեան, այլև այն շրջանի մթերումների կոմիտեի լիազորի և շրջործկոմի նախագահին, վորտեղ գտնվում է գանդատավոր կոլտնտեսութիւնը. մթերումների կոմիտեի հանրապետական լիազորի վճիռները վերջնական են և հետագա բողոքարկման յենթակա չեն:

49. Մենատնտեսները կարող են իրենց համար սահմանված հացահատիկի պարտադիր հանձնման չափը բողոքարկել շրջործ-

կոմիտեի նախագահութեանը, վորը քննում է դանդաղորը 3 որվա ընթացքում միջերումների կոմիտեի լիազորի մասնակցութեամբ:

Շրջադրծկոմիտեի նախագահութեան այն միտները, վորոնք համաձայնված են միջերումների կոմիտեի չրջլիազորի հետ, վերջ տական են, հետադարձ քողորդարկման յենթակա չեն և հայտնվում են դանդաղատվորին և համապատասխան գյուղխորհրդին:

Շրջադրծկոմիտեի նախագահութեան և միջերումների կոմիտեի չրջլիազորի միջև տարաձայնություններ ծագելու դեպքում հարցը փոխադրվում է միջերումների կոմիտեի Հանրապետական լիազորի քննութեանը:

Վերջինի կայացրած միտը վերջնական է և հայտնվում է չրջադրծկոմիտեի և միջերումների կոմիտեի չրջլիազորին, վորոնք այդ միտի մասին հաղորդում են դանդաղատվորին և համապատասխան գյուղխորհրդին:

50. Գանդատ տալու համար ժամկետը սահմանվում է ինչպես մենատնտեսների, նույնպես և կոլտնտեսութեանների համար: 10 որ՝ պետութեանը հաշահատիկ հանձնելու պարտավորադիրը նրանց հանձնելու որվանից հաշված: Այդ ժամկետը լրացնելուց հետո վոչ մի դանդաղատ՝ վոչ չրջադրծկոմիտե, վոչ ել միջերումների հանրապետական լիազորը քննութեան չեն առնելու:

ԽՍՀՄ ժողկոմխորհին կից Մթերման կոմիտեի

Հայաստանի լիազոր՝ Ն. ԿՈՒՐՍԵՆ

Յ Ո Ւ Յ Ա Կ

ՀՍԽՀ ճացահատիկի բնգումման կետերի 1933 թ.

№	Շ Ր Ջ Ա Ն Ե Ր	Կ Ե Տ Ե Գ	
		Առաջին	Ցեկրորդ
ԶԱԳԱՏԱԲՈՒՆ			
1	Ստեփանավան	Ստեփանավան	—
2	Ղարաքիլիս	Ղարաքիլիս	—
3	Դիլիջան	Դիլիջան	—
4	Աղբաբա	Ղզլ-Ղաշ	—
5	Լենինական	Լենինական	Նալբանդ
6	Արթիկ	Արթիկ	Ադին
7	Բալին	Բալին	—
8	Ղաբադազուլի	Սարգսթաբաբա	—
9	Աշտարակ	Աշտարակ	—
10	Աբաբան	Բաշ-Աբաբան	Հաջի-Քալիլ
11	Դիլիջան	Դիլիջան	—
12	Փաշալու	Փաշալու	—
13	Սիսիան	Ղարաք-Սիսիան	—
14	Գորիս	Գորիս	—
15	Կոթայք	Աղամուս	—
16	Ախթա	Ախթա	Ցեկրորդ
17	Նոր-Բայազետ	Նոր-Բայազետ	—
18	Մարտունի	Մարտունի	—
19	Բաղրամյան	Զաղալու	—
ԲԱՄԱՐԱԿ-ՄԹԵՐԻ			
1	Վաղարշապատ	Վաղարշապատ	—
2	Ղաթալու	Ղաթալու	—
3	Վեդի	Վեդի	—
ՍԱՐԱԿ-ՍԹԵՐԻ			
1	Իջևան	Ուղունթալա	—
2	Շամաղի	Բերդ	—
3	Ղափան	Ղափան	—
4	Այլանկերգի	Այլանկերգի	—

<< Ազգային գրադարան

NL0238251

54 864

Գեորգի Եսայան

Սրբազան Հ. ՍԵՌԿԵԱՆ

Գրքի 8416 (բ) Գրքեր 820 Տեղ 2000